

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

آثار کرونا بر امنیت غذایی غرب و آمریکا در سال ۲۰۲۰

پژوهش
تجزیه
معاونت سیاسی
صدا و سیما

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: فرشته مقدم

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

- ۲ ..... نکات برجسته
- ۲ ..... مقدمه
- ۳ ..... طرح بحث
- ۳ ..... تاثیر کرونا بر اقتصاد جهانی
- ۳ ..... کرونا و اقتصاد آمریکا و اروپا
- ۴ ..... آمریکا و تسهیل سیاست های پولی (QE)
- ۴ ..... اروپا و برنامه خرید دارایی ها
- ۴ ..... تبدیل بحران نقدینگی به بحران مالی و معیشتی
- ۴ ..... تاثیر کرونا بر تجارت نهاده ها
- ۵ ..... اختلال در تجارت مواد غذایی در دوران شیوع کرونا
- ۶ ..... پیامدهای نامطلوب شیوع ویروس کرونا در بخش کشاورزی و غذایی
- ۶ ..... رشد منفی مخارج مصرفی خانوارها در اروپا
- ۷ ..... آمریکا؛ بیکاری و گرسنگی افسار گسیخته
- ۸ ..... اظهارات برخی مقامات آمریکایی مبنی بر اوضاع نابسامان کرونایی
- ۱۰ ..... افزایش ۶۳ درصدی آمار گرسنگان آمریکایی
- ۱۱ ..... جمع بندی

فرانسیس فوکویاما: "کرونا قدرت رهبری آمریکا را به چالش کشید".
 بی‌کفایتی غرب و آمریکا در مدیریت بحران کرونا
 شیوع ویروس کرونا نمایانگر اقتصاد شکننده جهان غرب
 از دست دادن حدود ۱۲,۵ تریلیون دلار تا پایان سال ۲۰۲۰ میلادی به دلیل پاندمی کرونا
 شیوع کرونا و تعدیل تقاضا بر اقتصاد آمریکا و اروپای غربی
 سقوط دومینوار همزمان بورس کشورهای بزرگ اروپا و آمریکا به دلیل بحران نقدینگی و
 آشفتگی در بازارها
 عدم توانایی آمریکا و اروپا برای مواجهه با بحران اقتصادی - مالی و ظهور بحران معیشتی
 ظهور مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم آمریکا به دلیل نرخ بیکاری و قیمت کالاهای اولیه
 شیوع کرونا و تاثیرات قابل توجه آن در بخش‌های مختلف اقتصادی، بخش کشاورزی و زیر
 بخش‌های مختلف آن
 ضرر ۷,۱ میلیون دلاری آمریکا در مزارع پرورشی مرغ و طیور
 پیش‌بینی کاهش ۱,۴ میلیون تن از نهاده‌های دامی در اروپا در سال ۲۰۲۰-۲۱ و تأثیر منفی
 بر صنعت گوشت و لبنیات
 ضرر ۱۲۶ میلیارد دلاری به جهت اختلال جهانی در واردات
 کوچک شدن ۸ درصدی اقتصاد آمریکا و سقوط ۱۰ درصدی کشورهای اروپایی
 افزایش آمار بیکاری و گرسنگی افسار گسیخته در آمریکا به دلیل سوء مدیریت در بحران کرونا

□ مقدمه

از "ازدیاد آمار گرسنگان" و "شهروندانی که از امنیت غذایی بی‌بهره‌اند" تا "افزایش فزاینده مرگ و میر کرونایی و پر شدن ظرفیت سردخانه‌ای برخی ایالت‌ها در آمریکا" گرفته تا "ادامه اعتراضات معترضان نژادپرستی" و "به خشونت کشیده شدن این

تظاهرات گسترده^۱، همه و همه در سایه "بازی انتخاباتی" در این کشور مدعی صلح و ثبات و حامی حقوق بشر! بی اهمیت تلقی می‌شود چرا که بی تفاوتی مقامات و تنش‌های سیاسی، عملاً زمینه ساز افزایش قربانیان کرونا و بحران مالی - معیشتی در این کشور شده است. اعلام سیاتل به عنوان منطقه‌ی خودمختار توسط معترضان و خروج آن از کنترل رژیم آمریکا، ولو اینکه بیشتر از چند روز هم دوام نیابد یا در حد یک حرکت سطحی و هیجانی هم باشد، رویداد تکان‌دهنده‌ای در تاریخ تحولات آمریکاست که از سال ۱۷۷۶ میلادی یعنی تاریخ اعلام استقلال آمریکا به این سو، سابقه نداشته و حکایت از آن دارد که در دنیای پر تناقض غرب و به خصوص آمریکا و مبانی حقوق بشری آنها، اثری جز افتضاح در مدیریت بحران‌ها، به‌ویژه کرونا و عدم توانایی در "تامین بهداشت و سلامت شهروندان" و مایحتاج اصلی و معیشتی مردم ندارد.

هر چند با توجه به افزایش تعداد مبتلایان جدید در اکثر ایالات آمریکا، جشن روز ۴ ژوئیه (۱۴ تیر) لغو یا تعدیل شد اما این اقدامات نمی‌تواند مرهمی بر افزایش بی سابقه موارد ابتلا به کرونا و تبعات ناشی از آن در این به اصطلاح "مهددموکراسی" باشد. در این میان آنچه بیش از پیش هویدا شد؛ "شکندگی اقتصاد و مهم تر از آن ناکارآمدی نظام غرب به ویژه آمریکا در مدیریت این بحران" است.

□ طرح بحث

در پایان ماه دسامبر سال میلادی ۲۰۱۹ مسئولان سلامت عمومی چین به سازمان جهانی بهداشت اعلام کردند که ویروس جدید و ناشناخته‌ای باعث نوعی بیماری با علائمی شبیه به ذات‌الریه در شهر ووهان شده است. این خبر در واقع آغازی بر "دوران کرونا" و پیامدهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و ... آن بود.

در این میان آنچه در بلندمدت می‌تواند به عنوان یکی از مهمترین وقایع اجتماعی بشر در قرن ۲۱ در نظر گرفته شود، ارتباط شیوع ویروس کرونا با سلامت جسمی و روحی مردم است. آن چه این شیوع را از مباحثی چون؛ بحران انرژی، بحران سیاسی و ... متمایز کرده، نیاز انسان به غذا و ترس از احساس گرسنگی است. شیوع کرونا نه تنها باعث افزایش نگرانی‌ها از ناامنی معیشتی و قحطی مواد غذایی خصوصاً در کشورهای جنگ زده، فقیر و آسیب پذیر شد، بلکه این اضطراب و نگرانی را به اروپا و آمریکا نیز تسری داد، تا جایی که این بحران به یک موضوع اجتماعی، اقتصادی و سیاسی در کشورهای مدعی رفاه تبدیل شد. فرانسیس فوکویاما، اندیشمند آمریکایی بر این باور است که؛ «کرونا قدرت رهبری آمریکا را به چالش کشید و حتی اگر در انتخابات ۲۰۲۰، دموکرات‌ها پیروز شوند، اداره کشوری را به دست خواهند گرفت که اقتدار سابق را ندارد ... اما (غرب) کشورهایی با دولت‌های ناکارآمد، جوامع چند قطبی و رهبری ضعیف، بسیار بد عمل کردند و شهروندان و اقتصادهای خود را در معرض آسیب قرار دادند.»^۱

□ تاثیر کرونا بر اقتصاد جهانی

ویروس کرونا جدای از گرفتن جان انسان‌ها در کشورهای مختلف، اقتصاد جهانی از آسیای جنوب شرقی، غرب آسیا تا قلب اروپا و آمریکا و استرالیا و آفریقا را نیز درگیر کرده است. سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OCDE) در گزارش اواسط آوریل عنوان کرد که اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۰ با کندی شدید روند رشد روبرو خواهد. این نهاد مالی و اقتصادی بین‌المللی ضمن هشدار درباره تاثیر شیوع ویروس کرونا بر روند رشد اقتصادی جهان در سال جاری میلادی، پیش بینی کرد که تولید ناخالص داخلی جهانی کاهش خواهد یافت و به جهت نامعلوم بودن دامنه و گستره این کاهش، اقتصاد جهان وارد رکود خواهد شد. این پیش بینی جدید، پایین ترین شاخص رشد اقتصادی جهان از زمان بحران مالی ۲۰۰۹-۲۰۰۸ میلادی است. گفته می‌شود اقتصاد جهانی تا پایان سال ۲۰۲۰ میلادی به طور تقریبی ۱۲٫۵ تریلیون دلار را از دست خواهد یافت و تاثیر تعدیل تقاضا برای اقتصاد آمریکا و اروپای غربی در این میان ۰/۲۵ درصد پیش بینی شده است.^۲

□ کرونا و اقتصاد آمریکا و اروپا

آمریکا که در سه ماهه اول سال ۲۰۲۰ شاهد رکود و رشد اقتصادی منفی بود، همزمان با بحران نقدینگی و آشفتگی در بازارها به دلیل شیوع ویروس کرونا، بورس آن همزمان با بورس کشورهای بزرگ اروپایی دومینوار سقوط کرد. از ۱۹ فوریه تا ۲۰ مارس

^۱ - پایگاه تحلیلی خبری هم اندیشی، ۱۳۹۹/۳/۲۱

^۲ - روزنامه اقتصادی آسیا، ۲۵ فروردین ۱۳۹۹

۲۰۲۰ بورس‌های آمریکا، انگلیس، فرانسه و آلمان بیش از ۳۰ درصد افت کردند که در همین مدت ۴ بار مکانیزم فیوز در بورس‌های آمریکا فعال شد و برای جلوگیری از سقوط بیش از ۷ درصد معاملات برای ۱۵ دقیقه معلق شدند، اتفاقی که طی دهه‌ها کم سابقه بود و نرخ بیکاری را در تابستان به ۳۳ درصد برابر با ۵۰ میلیون نفر بیکار، رساند.^۱

□ آمریکا و تسهیل سیاست‌های پولی (QE)

وضعیت پاندمی ویروس کرونا در آمریکا، اسپانیا، ایتالیا، فرانسه و انگلیس بسیار بحرانی است به نحوی که بیش از ۹۰ درصد مبتلایان جهان در این ۵ کشور است و تخمین زده می‌شود تاکنون به ناچار بیش از ۱۵ درصد بودجه سالانه خود را در بخش بهداشت و درمان صرف کرده باشند و این رقم در حال افزایش است. در حال حاضر بحران نقدینگی تبدیل به بحران مالی شده و بعد از بحران مالی، بحران اقتصادی ظهور خواهد کرد.

در ۱۵ مارس فدرال رزرو^۲ نرخ بهره را به صفر کاهش داد، پس از آنکه این اقدام نتوانسته از افت و آشفتگی بورس‌ها جلوگیری کند، فدرال رزرو، طرح (QE)^۳ ۷۰۰ میلیارد دلاری را اجرا کرد که آن هم از شدت آشفتگی کم نکرد و در ۲۳ مارس بزرگ‌ترین لایحه محرک اقتصادی تاریخ با ۲ تریلیون دلار به تصویب رسید.

□ اروپا و برنامه خرید دارایی‌ها

بانک مرکزی اروپا نیز در ۱۲ مارس برنامه خرید دارایی‌ها را برای مواجهه با بحران کرونا با ۱۲۰ میلیارد یورو اجرا کرد و پس از یک هفته ۷۵۰ میلیارد یورو به آن طرح افزود. انگلیس در ۱۷ مارس خبر از یک برنامه ۳۳۰ میلیارد پوندی داد که ۲۰ میلیارد پوند آن برای حمایت از مشاغل خرد بود و آلمان نیز در ۲۳ مارس بسته ۲۰۱ تریلیون یورویی مصوب کرد.

□ تبدیل بحران نقدینگی به بحران مالی و معیشتی

به رغم اقدامات اروپا و آمریکا برای مقابله با تبعات اقتصادی کرونا، بسیاری از کارشناسان نسبت به انتقال بحران مالی به اقتصاد و ظهور بحران معیشتی هشدار دادند. در حال حاضر شاخص بورس‌ها، نرخ بیکاری و قیمت کامودیتی‌ها و کالاهای اولیه، همگی نشان از ظهور مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم می‌دهند. حتی "بن شالوم برنانکه"، رئیس پیشین بانک مرکزی ایالات متحده آمریکا به صراحت اذعان کرد که؛ «هیچ چیز کار نخواهد کرد، اقدامات فدرال رزرو و اقدامات مالی هیچ کدام کمکی نخواهند کرد تا آنکه مسئله ویروس کرونا حل شود در واقع اوضاع کنونی برخلاف بحران مالی که مشکلات در سیستم بانکی اقتصاد را آلوده می‌سازد، این بار مشکل ویروس کروناست که سیستم بانکی را آلوده ساخته و مشکل حال حاضر ناشی از ترس و احساس وحشت در جوامع است، چیزی شبیه به یک طوفان عظیم یا یک زلزله بزرگ»^۴

به هر حال آشفتگی مالی و رکود اقتصادی در نیمه اول سال ۲۰۲۰ به وقوع پیوست و آنچه حائز اهمیت است زمان و کنترل همه گیری ویروس کرونا و تاثیر اقتصادی آن بر نیمه دوم سال ۲۰۲۰ است که بی‌تردید می‌توان رکود شدیدی را پیش بینی کرد.^۵

□ تاثیر کرونا بر تجارت نهاده‌ها

ویروس کرونا در جهان اثرات مختلفی در عرصه‌های گوناگون اعم از اقتصادی، مالی، سیاسی، اجتماعی و ... داشته است، لیکن آثار اقتصادی پاندمی کرونا ویروس بیش از سایر موارد قابل توجه بوده و به همین دلیل بسیاری از کشورهای دنیا بسته‌های حمایتی قابل توجهی را برای عبور از این بحران در نظر گرفته‌اند. شیوع کرونا تاثیرات قابل توجهی را در بخش‌های مختلف اقتصادی، بخش کشاورزی و زیربخش‌های مختلف آن گذاشته است. برای مثال در آمریکا به دلیل فقدان کارگر در مزارع پرورشی و واحدهای پردازش لاشه، ۲ میلیون مرغ آماده کشتار معدوم شدند که ضرر ۷,۱ میلیون دلاری را برای این صنعت در پی داشت.

۱ - یعنی بسیار بالاتر از بحران بزرگ دهه ۳۰ که ۲۵ درصد بود.

۲ - بانک مرکزی ایالات متحده آمریکا است که در سال ۱۹۱۳ با هدف نظارت بر عملیات بانکی در این کشور تأسیس شد.

۳ - تسهیل سیاست‌های پولی یا (Quantitative Easing) یک سیاست پولی نامتعارف است که توسط بانک‌های مرکزی جهان زمانی که سیاست پولی

استاندارد کارایی ندارد برای تحریک اقتصاد ملی اجرا می‌شود. برای مطالعه بیشتر رجوع کنید به اقتصاد آنلاین، "تسهیل سیاست‌های پولی (QE) چیست؟"

۴ - ایرنا، ۱۳۹۹/۱/۱۸

۵ - همان

همچنین در اروپا نیز شیوع COVID-19 تأثیر منفی بر صنعت گوشت و لبنیات گذاشت. بسته شدن رستوران‌ها، هتل‌ها و کافی‌تریاهای و تعلیق کلیه فعالیت‌های توریستی در بیشتر اتحادیه اروپا تقاضای مصرف‌کنندگان را کاهش داده است، که بیشتر با رکود اقتصادی روبرو شده است. پیش‌بینی‌ها از اتحادیه اروپا حاکی از آن است که مصرف کل نهاده‌ها در سال ۲۰۲۰-۲۱ به رقم ۲۹۴،۷ میلیون تن برسند که شاهد کاهش ۱،۲ میلیون تنی نسبت به سال قبل از آن یعنی ۲۰۱۹-۲۰ بود. با این حال، تأثیر Covid-19 هنوز به طور کامل مشخص نشده است و در این آمارهای ارائه شده گنجانده نشده است و هنوز هم می‌تواند این پیش‌بینی‌ها را دستخوش تغییرات زیادی قرار دهند.

با کاهش سطح زیر کشت و برداشت اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۰-۲۱ پیش‌بینی می‌شود ۱،۴ میلیون تن از نهاده‌های دامی کاهش یابند. با این حال، همه‌گیری کرونا در بخش دامداری هنوز نامشخص است و هرگونه کاهش قابل توجه تقاضا از این بخش، رقم پیش‌بینی شده فوق را به سمت پایین تری سوق خواهد داد.^۱

□ اختلال در تجارت مواد غذایی در دوران شیوع کرونا

قرنطینه عمومی، تعطیلی اقتصاد بازیگران اصلی زنجیره‌های تامین بین‌المللی و واردکنندگان اصلی مواد خام از جمله اروپا و آمریکا،^۲ افت تجارت بین‌الملل و در مجموع اختلال در زنجیره‌های تامین مواد غذایی، باعث می‌شود صادرکنندگان آفریقایی ۲/۴ میلیارد دلار ضرر کنند که بیش از ۷۰ درصد این ضررها مربوط به اختلال موقت در زنجیره تامین با اتحادیه اروپا است که البته اتحادیه اروپا به همراه چین و آمریکا، ۶۳ درصد واردات مربوط به زنجیره تامین جهانی را به عهده دارند. تخمین زده می‌شود اختلال جهانی در واردات تولیدکنندگان باعث ضرر ۱۲۶ میلیارد دلاری شود. برخی آمارها حکایت از آن دارد که شمار کسانی که از گرسنگی رنج می‌برند ممکن است از ۱۳۵ میلیون نفر به بیش از ۲۵۰ میلیون نفر^۳ و یا حتی بیشتر هم برسد.

^۱ - پیشین

^۲ - گفتنی است چین هم یکی از سه بازیگر اصلی زنجیره‌های تامین بین‌المللی و واردکنندگان اصلی مواد خام است.

^۳ - <https://www.bbc.com/persian/world-52377373>

□ پیامدهای نامطلوب شیوع ویروس کرونا در بخش کشاورزی و غذایی

□ رشد منفی مخارج مصرفی خانوارها در اروپا

صندوق بین المللی پول، کوچک شدن ۸ در صدی اقتصاد آمریکا و سقوط ۱۰ درصدی^۱ کشورهای که تنها از ارز یورو^۲ استفاده می کنند را پیش بینی کرده است. به نظر می رسد که شرایط کنونی بسیار بدتر از آن چیزی است که صندوق بین المللی پول تا دو ماه قبل، پیش بینی کرده بود.^۳

رشد مخارج نهایی مصرفی خانوارها در سطح منطقه یورو منفی ۴,۷ درصد و در سطح اتحادیه اروپا منفی ۴,۳ درصد بوده است. این رقم برای سرمایه ثابت ناخالص به ترتیب منفی ۴,۳ درصد و منفی ۳,۹ درصد و برای واردات در سطح منطقه یورو ۳,۶ درصد افزایش و در سطح اتحادیه اروپا ۳,۲ درصد کاهش بوده است.

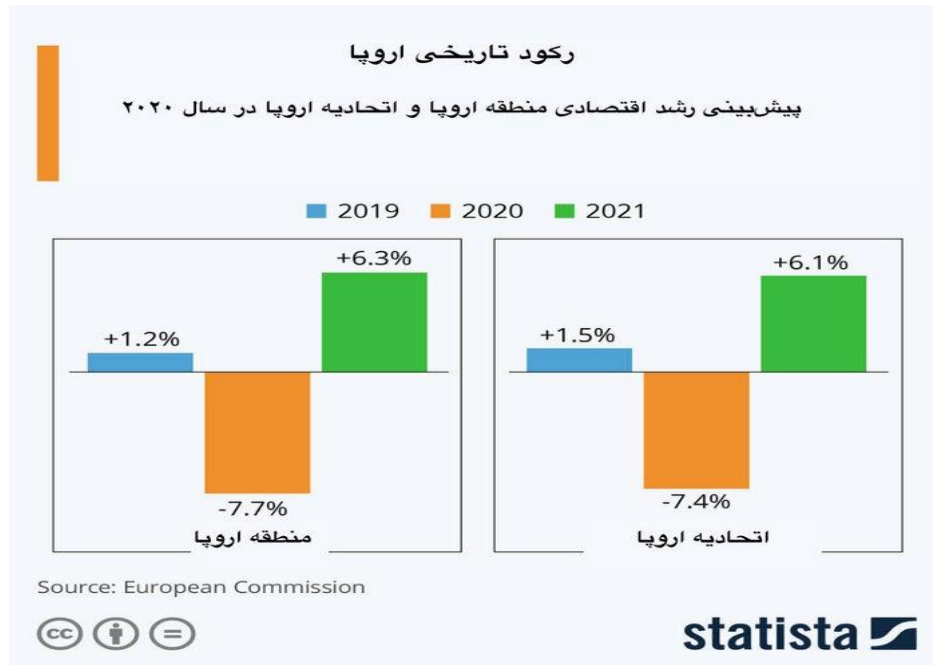
تاثیر کووید ۱۹ بر میزان تولید نهاده ها و همچنین عدم قطعیت در مورد پایان همه گیری آن در سرا سر جهان، کار ر صد و پایش تولید و تجارت این محصولات را سخت کرده است.

۱ - گفتنی است که تحقیقات جدید مرکز تجارت بین الملل (ITC) نشان می دهد ضرر و زیان ۱۲۶ میلیارد دلاری اقتصاد جهان، صادرات کشورهای اروپایی و آمریکا را به ترتیب ۸ درصد و ۷ درصد نسبت به سال قبل پایین آورده است.^۱ (هر چند آمارها کمی متفاوت است، لیکن همگی حکایت از افت اقتصاد اروپا و آمریکا دارد).

۲ - منطقه یورو شامل ۱۹ کشور بلژیک، آلمان، استونی، ایرلند، یونان، اسپانیا، فرانسه، ایتالیا، قبرس، لتونی، لیتوانی، لوکزامبورگ، مالت، هلند، اتریش، پرتغال، اسلوانی، اسلواکی و فنلاند است که از یورو به عنوان واحد پولی خود استفاده می کنند. اتحادیه اروپا نیز دارای ۲۷ عضو است که شامل ۱۹ کشور عضو منطقه یورو به علاوه بلغارستان، مجارستان، لهستان، دانمارک، سوئد، کرواسی، جمهوری چک و رومانی است.

۳ - تابناک، ۱۳۹۹/۴/۵

در همین راستا روسای کشورهای اتحادیه اروپا نشستی را در ۱۹ ژوئن (۳۰ خرداد) به صورت مجازی برگزار کرده و طرح تخصیص ۷۵۰ میلیارد یورو را برای احیای اقتصاد کشورهای منطقه پیشنهاد کردند. اما به دلیل مخالفت چهار کشور هلند، سوئد، دانمارک و اتریش که طرفدار کاهش هزینه‌ها هستند، کشورهای اتحادیه اروپا در این خصوص به توافق دست نیافتند. در مقابل کشورهایمانند ایتالیا و اسپانیا که اولین و شدیدترین آسیب‌ها را در اثر شیوع کرونا متحمل شدند، در اثر هزینه‌های سنگین ناشی از این وضعیت دچار بحران جدی اقتصادی شده‌اند.

□ آمریکا؛ بیکاری و گرسنگی افسار گسیخته

ضرر تولیدکنندگان همراه با کاهش فعالیت کشاورزان، حداقل، باعث افزایش قیمت مواد غذایی و به تبع آن افزایش شمار گرسنگان در اقصی نقاط جهان می‌شود. در این میان هر چند جمعیت آسیب پذیر و کشورهای جنگ زده^۱ بیش از دیگر اقشار جامعه جهانی با ناامنی غذایی مواجه هستند، لیکن کشورهای غربی و مدعی نیز در امان نخواهند بود و اقشار کم درآمد در این کشورها با تنگناهای بیشتری روبرو شده و خواهند شد. آمریکا مصداق عینی و ملموس این ادعاست، چرا که این کشور به دلیل سوء مدیریت در دوران "بیناکرونا" با افزایش آمار بیکاری و گرسنگی افسارگسیخته‌ای روبرو شد. بحران شیوع کرونا در آمریکا سبب شده تا ده‌ها میلیون آمریکایی بیکار شده و برای دریافت بیمه کاری اقدام کنند. همچنین شیوع فقر در این کشور باعث شده تا هزاران نفر برای دریافت غذای رایگان به موسسات خیریه مراجعه کنند.^۲ این در حالی است که شیوع مجدد این بیماری در ایالت‌های مرکزی آمریکا و کالیفرنیا، فلوریدا و تگزاس و خطر تعطیلی مجدد مشاغل موجب ترس سرمایه‌گذاران از ورود به بازارهای مالی

^۱ - در یمن ائتلاف متجاوز از روزهای آغازین شیوع ویروس کرونا اقدام به باز کردن گذرگاه‌های مرزی کرد که ظرف پنج سال محاصره بسته بود. در عین حال شمار پروازهای خارجی به فرودگاه‌های استان‌های اشغال شده را نیز افزایش داد. سازمان ملل در مقابل این سهل‌انگاری برنامه ریزی شده کشورهای هم پیمان ائتلاف سعودی و همچنین در ارتباط با بزرگ‌ترین فاجعه انسانی در سطح جهان و چالش کرونا که بر رنج و محرومیت ملت یمن افزوده به طور غیرمسئولانه برخورد می‌کند و همچنان فقط به دیکته کردن شرایط و اعمال فشار بر دولت نجات ملی به منظور تحقق بخشیدن به دستورکار ائتلاف کشورهای متجاوز علیه یمن ادامه می‌دهد و بیش از ۷۵ درصد از کمک‌های بشردوستانه خود به مردم محروم یمن را نیز کاهش داده است. این در حالی است که کشورهای جهان به منظور مهار کردن ویروس کرونا، فرودگاه‌ها و گذرگاه‌های مرزی خود را بستند. ائتلاف متجاوز تنها به این امر بسنده نکرد بلکه برای انتشار ویروس کرونا در یمن در چند نوبت توسط نیروی هوایی خود محموله‌های مشکوک حاوی ماسک و دستمال کاغذی را در شماری از استان‌های آزاد شده فرو ریخت. حتی به گفته شورای عالی امور بشردوستانه دولت نجات ملی، عربستان همزمان با پیدایش موارد ابتلا ۸۰۰ سوماتالیایی را بدون قرنطینه و آزمایش به استان «الجوف» یمن آورده است. این موضوع طلب می‌کند که سازمان‌های ذی‌ربط در سطوح منطقه‌ای و بین‌المللی به کوشش‌هایی با آسیب پذیری بیشتر، توجه خاص تری مبذول داشته و تحریم‌های ظالمانه و ناعادلانه را هر چه سریعتر رفع و لغو کنند.

^۲ - مشرق، ۱۳۹۹/۳/۲

شده است.^۱ در حالی که دونالد ترامپ از رشد فزاینده اقتصاد آمریکا در سه ماهه سوم و چهارم میلادی خبر می‌دهد، فدرال رزرو پیش بینی کرده است که اقتصاد آمریکا با کاهش ۶ درصدی در سال جاری رو به رو خواهد شد و نرخ بیکاری در این کشور در مرز ۹,۳ درصدی به سر می‌برد.^۲

□ اظهارات برخی مقامات آمریکایی مبنی بر اوضاع نابسامان کرونایی

"برنی سندرز" سناتور دموکرات ایالت ورمونت به انتقاد از شرایط کنونی بیکاری و تلاش مردم آمریکا برای دست‌یابی به مایحتاج روزانه خودشان در پیامی در توئیتر نوشت: «ما امروز سیستمی داریم که میلیون‌ها نفر شغل خود را از دست داده و در تلاش برای فراهم کردن غذا هستند و توانایی پرداخت هزینه‌های آموزشی و درمانی را ندارد (این در حالی است که) میلیاردرها در دوران همه‌گیری (ویروس کرونا) ۵۶۵ میلیارد دلار ثروتمندتر شدند». این سناتور آمریکایی پیشتر نیز در پیامی در توئیتر نوشته بود: «ده‌ها میلیون آمریکایی بیمه درمانی ندارند و حدود ۴۰ میلیون آمریکایی در فقر به سر می‌برند و ۵۰۰ هزار نفر نیز در خیابان‌ها می‌خوابند».^۳

"نانسی پلوسی" رئیس مجلس نمایندگان آمریکا: مضحک است که با بیش از ۱۲۸ هزار جان باخته و بیش از ۴۰ میلیون بیکار (بر اثر کرونا)، جمهوریخواهان در سنا کاری نمی‌کنند.^۴

"هیلاری کلینتون" وزیر سابق امور خارجه آمریکا در صفحه شخصی خود در توئیتر با اشاره به منحنی رو به رشد شیوع ویروس کرونا در مقایسه با دیگر کشورها نوشت: "دوباره عظیم شدیم." کلینتون با این پست توئیتری، شعار بازگشت به عظمت دونالد ترامپ را به سخره گرفت.^۵

۱ - پایگاه خبری بازار سرمایه ایران، ۱۳۹۹/۳/۲۴

۲ - برای مطالعه بیشتر رک.به: "کاهش رشد اقتصادی آمریکا در آینده نزدیک"، پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)، ۱۳۹۹/۳/۲۴

۳ - الف، ۱۳۹۹/۳/۲۴

۴ - خبرگزاری مهر، ۱۳۹۹/۴/۹

۵ - اسپوتنیک، ۲۰۲۰/۶/۳۰ (۱۳۹۹/۴/۱۰)

"جی اینسلی" فرماندار واشنگتن با انتقاد شدید از عملکرد نادرست دونالد ترامپ رییس جمهوری آمریکا در مدیریت کشور در زمان شیوع ویروس کرونا گفت: «ما به رئیس جمهوری نیاز داریم که بیشتر به فکر بازماندگان باشد تا مردگان.^۱»

"الکس آزار"^۲ وزیر بهداشت دولت ترامپ با افزایش مبتلایان به ویروس کرونا و روند صعودی بستری شدن بیماران در بیمارستان‌ها گفت: "اوضاع بسیار متفاوت‌تر از دو ماه قبل است، بنابراین این یک وضعیت بسیار متفاوت است.^۳"

"اریک گاریستی" شهردار لس‌آنجلس نیز با بیان تلاش برای اسکان بی‌خانمان‌ها در ۴۲ مرکز ایجاد شده در این شهر می‌گوید: «به زبان ساده، آنها کسانی هستند که به طور نامتناسب می‌توانند در نتیجه این بحران بمیرند و اوضاع را وخیم‌تر می‌کنند.^۴»

"گاوین نیوزوم"، فرماندار ایالت کالیفرنیا می‌گوید که اوضاع در این ایالت می‌تواند غیر قابل باور شود؛ به گفته سخنان او این ایالت ۱۰۸ هزار بی‌خانمان دارد که بیش از ۶۸ هزار نفر از آنان می‌توانند به ویروس کرونا مبتلا شوند.^۵

۱ - ایرنا، ۱۳۹۹/۴/۹

۲ - Alex Azar

۳ - ایرنا، ۱۳۹۹/۴/۸

۴ - خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۹/۱/۴

۵ - همان

"اندرو کومو" فرماندار نیویورک خطاب به مردم آمریکا: «بیدار شوید، کرونا رو به وخیم تر شدن است. کاخ سفید انکار می کند.»

"فرانسیس فوکویاما" نظریه پرداز پایان تاریخ و از استادان شناخته شده دانشگاه جانز هاپکینز: «یک بحران طولانی تر یعنی آسیب های اقتصادی بیشتر. برای چندین دهه در آمریکا، سطح تمرکز در بازار رو به فزونی بود. کووید ۱۹ این تمرکز را بیشتر و بیشتر کرد. تنها شرکت های بزرگ می توانند از این بحران جان سالم به در ببرند. سطح تعاملات اجتماعی هر روز اهمیت بیشتری پیدا می کند و غول های فناوری، بزرگ و بزرگ تر می شوند. پیامدهای سیاسی ناگوارتر خواهند بود چراکه یک بیماری همه گیر طولانی به از دست رفتن مشاغل، رکود بلندمدت و کسری بودجه غیرقابل اجتناب منجر خواهد شد. در مقابل، پاسخ آمریکا بسیار بد بود و چهره این کشور را در سطح جهانی خراب کرد.»^۱

معاونت سیاسی و ستاد

□ افزایش ۶۳ درصدی آمار گرسنگان آمریکایی و ستاد

عدم امنیت غذایی به خودی خود یکی از تبعات همه گیری کروناس و این ویروس به اقتصاد کشورها و به تبع آن بخش کشاورزی صدمات و آسیب های بسیاری وارد کرده که در کوتاه مدت قابل جبران نیست. هر چند سازمان های ذی ربط بیشتر در باره امنیت غذایی در آفریقا، آسیا و حتی اقیانوسیه هشدار می دهند، لیکن آنچه محرز است اینکه کشورهای مدعی نیز همچنان گرفتار پیامدهای پاندمی ویروس کرونا می باشند و مسلماً انتشار سریع ویروس کرونا و بالا رفتن میزان مبتلایان به آن می تواند شرایط سخت تری را پیش روی این کشورها بگذارد. فعالیت های اقتصادی در آمریکا تحت تأثیر نگرانی های ناشی از فاز دوم ویروس کرونا و بر اساس تعداد موارد تایید شده ابتلا و مرگ ناشی از کرونا از یک سو و بی خانمانی و گرسنگی میلیون ها نفر از سوی دیگر، با اختلال همراه است. این در حالی است که این پاندمی در ایالت های جنوبی این کشور تشدید شده و پیامدهای مخربی بر اقتصاد آمریکا داشته است. بر اساس برخی نظرسنجی های موسسات داخلی آمریکا، حداقل ۹ میلیون نفر در پی شیوع کرونا ویروس از تهیه مواد غذایی مورد نیاز خود به هیچ وجه مطمئن نیستند و بیش از ۱۸ میلیون خانوار نیز در خصوص امنیت غذایی خود صرفاً «تا حدودی مطمئنند».^۲ البته حقایق میدانی بیش از این اعداد و ارقام را نشان داده و مبین اوضاع بسیار نابسامان آمریکا در ورطه کنونی است.

گفته می شود از زمان شیوع ویروس کرونا در شهر نیویورک، شمار افرادی که با گرسنگی مواجه بوده اند، دو برابر شده است. نیویورک تایمز نوشته از زمان شروع ویروس کرونا در شهر نیویورک، شمار شهروندانی که امنیت غذایی نداشته اند، دو برابر شده و به حدود ۲ میلیون نفر رسیده اند. بر همین اساس، ۱۸ میلیون کودک (یک چهارم کودکان آمریکایی) در سال ۲۰۲۰ ممکن است نیاز به کمک غذایی پیدا کنند که نسبت به سال ۲۰۱۸ با ۶۳ درصد افزایش همراه است.^۳

^۱ - کیهان، ۱۳۹۹/۳/۲۱

^۲ - مشرق به نقل از پایگاه آمریکایی، "کامن دریمز"، ۱۳۹۹/۳/۲۱

^۳ - سیاست روز، ۱۳۹۹/۴/۲۱

در اروپا نیز پاندمی کرونا، یک تهدید بسیار جدی تلقی می‌شود چرا که تشتت آرا در اتحادیه اروپا مانعی برای حل این بحران، محسوب می‌شود.

□ جمع بندی

"نابرابری چند وجهی در غرب و آمریکا"، واژه جدیدی نیست و سیستم موجود به‌ویژه در آمریکا این نابرابری را در حوزه‌های مختلف نژادی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و ... پیگیری کرده و همواره در سه حوزه اساسی جامعه اعم از؛ "ثروت"، "قدرت" و "منزلت"، تبعیض را دنبال می‌کند. از این رو آمریکا از درون و بیرون با چالش‌های متعددی روبه‌رو است چرا که؛ "نظام سرمایه داری در ذات خود نابرابری، تبعیض و بی‌عدالتی را پرورش داده و به عنوان مقوله قبیح شناخته نمی‌شود". در فرهنگ سیاسی غرب و آمریکا قرن‌هاست که این عناصر "نهادینه" شده‌اند. گفتمان لیبرال دموکراسی آمریکا با ایجاد و تقویت فاصله عمیق میان قشرهای مختلف اجتماعی در حوزه‌های گوناگون رو به افول بوده و بدهی‌های روزافزون آمریکا فضا را برای چین و تصرف بازارهای جهانی فراهم نموده است.^۱

در مجموع کرونا و سرعت قابل توجه شیوع آن در جهان به ویژه در کشورهای مدعی، چالش‌های آنان را بیش از گذشته آشکار ساخت. قرنطینه عمومی و تدابیر اتخاذ شده برای مقابله با شیوع ویروس، اقتصاد بسیاری از این کشورهای به اصطلاح صنعتی را فلج کرد. در این میان آمریکا با آمار بالای فقر، گرسنگی، بیکاری، بی‌خانمانی و تبعیض نژادی همواره پرچمدار خشونت‌های سخت است. هرچند واشنگتن برای روتوش کردن این معضلات ترفندهای گوناگونی را اعمال می‌کند، لیکن واقعیات حکایت از آن دارد که مقامات کاخ سفید به جهت درگیری‌های مهمتری چون انتخابات پیش روی، ۹۹ درصد مردم این کشور را با مشکلاتشان به حال خود رها کرده‌اند!

^۱ - برای مطالعه بیشتر رجوع کنید به: نابرابری های چندوجهی در سیستم حکومتی آمریکا، خبرگزاری رسمی حوزه، ۱۳۹۹/۳/۲۲